

Motion till riksdagen

1988/89:Sk302

av Martin Olsson (c)

Särbeskattning av makars förmögenhet

Skatteregler och andra lagar bör inte få vara sådana att äktenskapet missgynnas. Reglerna för förmögenhetsskatt innebärande att makars förmögenhet sambeskattas är ett klart exempel på lagstiftning som missgynnar äktenskapet. Dessa regler kan inte anses stå i överensstämmelse med de grundläggande principerna i äktenskapsbalken som gäller sedan den 1 januari 1988 och som i denna del ej innebar några ändringar jämfört med tidigare lagstiftning.

I 1 kap. 3 § äktenskapsbalken anges att "varje make råder över sin egendom och svarar för sina skulder". I specialmotiveringen till nämnda paragraf framgår att den anger "en av de grundläggande principerna i den nordiska egendomsordningen för makar och att den bygger på att det gäller egendomsskillnad mellan makar så länge äktenskapet består". "Var och en av makarna råder således ensam över sin egendom", påpekade justitieministern ytterligare i propositionen.

Med hänsyn till att nämnda principer om makars egendomsförhållanden nu fastslagits och fastställt av riksdagen bör det nu vara självklart att makars förmögenhet skall beskattas var för sig. Ingående av äktenskap, som ju i allt större utsträckning är en förening av två ekonomiskt självständiga personer, skall inte få påverka skattesituationen när det gäller deras förmögenhet.

Gränsen för förmögenhetsskatt är för närvarande 400 000 kronor. Med gällande skatteregler kan alltså två personer före giftermålet ha 400 000 kronor vardera utan att betala förmögenhetsskatt. När de gift sig med varandra blir de ju inte ur ekonomisk synpunkt mer förmögna, men då drabbas de – med exakt samma förmögenhet som före äktenskapets ingående – av 7 000 kronor i förmögenhetsskatt, för vilket krävs en inkomstökning av minst 14 000 kronor, eftersom förmögenhetsskatten betalas med beskattade medel.

Krav på särbeskattning av makars förmögenhet har framförts vid många tillfällen i riksdagsmotioner, bl.a. av mig senast i motionen 1987/88:Sk304. Den socialistiska riksdagsmajoriteten har dock avvisat kraven. Fram t.o.m. 1987 anfördes att resultatet av familjelagssakkunnigas arbete skulle avvaktas. Men i samband med framläggande av förslag till ny äktenskapsbalk och ändrade arvsregler och vissa ändringar i arvs- och gåvoskattelagstiftningen framlade regeringen inga förslag om övergång till särbeskattning av makars förmögenhet. Fjolårets motion avslogs av samma majoritet (SkU 1987/88:25) med hänvisning till att pågående översynsarbete inom finansdepartementet och RINK borde avvaktas innan ställning tas till frågan om särbeskattning m.m.

I reservation 16, som utskottets icke-socialistiska ledamöter fogade till betänkandet, tillstyrktes motionerna och framhölls att av såväl rättvise- som förenklingsskäl borde förmögenhetsbeskattningen individualiseras.

Mot. 1988/89
Sk302

Enligt min mening finns det ingen anledning att avvakta utredningar vad gäller sambeskattnings av makars förmögenhet. Det är inte främst en skatteteknisk fråga utan en fråga om att anpassa skattereglerna till våra i enighet antagna och under lång tid gällande familjerättsliga principer om makars egendomsförhållande.

Riksdagen bör därför hos regeringen begära förslag om övergång till särbeskattnings av makars förmögenhet fr.o.m. 1990 års taxering.

Vad gäller slopande av sambeskattnings av barns och föräldrars samt av fosterbarns och fosterföräldrars förmögenhet har jag i dag tillsammans med Gunhild Bolander väckt en särskild motion med detta krav.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om särbeskattnings av makars förmögenhet från och med 1990 års taxering.

Stockholm den 10 januari 1989

Martin Olsson (c)